

s. 93 + .170

Montako prosenttia muuttui kilohinta?

Kilohinta alussa $\rightarrow$ Kilohinta lopussa
 $\frac{h}{m} \rightarrow 1,032 \frac{h}{m}$

$$\text{Kilohinta} = \frac{\text{Eurot}}{\text{Kilot}}$$

Alkutilanteen kilohinta:

Pussin hinta alussa olkoon h euroa.

Pussin kilomäärä alussa olkoon m kiloina.

$\Rightarrow$ Alkutilanteen kilohinta on $\frac{h \text{ €}}{m \text{ kg}} = \boxed{\frac{h}{m} \text{ €/kg}}$

Lopputilanteen kilohinta:

Pussin hinta lopussa on $0,98h$ (lasku 2%)

Pussin kilomäärä lopussa on $0,95m$ (lasku 5%)

$\Rightarrow$ Lopussa kilohinta on $\frac{0,98h}{0,95m} = \boxed{1,032 \frac{h}{m}}$

Joten muutos $\frac{h}{m} \rightarrow 1,032 \frac{h}{m}$ prosentteina:

$$\frac{\text{Ero}}{\text{Alkuperä}} = \dots \quad \frac{1,032 \frac{h}{m} - \frac{h}{m}}{\frac{h}{m}} = \frac{0,032 \frac{h}{m}}{\frac{h}{m}} = 0,032 = 3,2\%$$

Vast: Kilohinta noussi 3,2%.

✓

Funktio s. 99

"Esitä f x :n funktiona."

tarkoitetaan:

Miten f lasketaan, jos x tiedetään?

⑤ Taksin lähtömaksu on 5,90 euroa.

Kilometritaksa on 1,10 euroa kilometriltä.

Esitä matkan hinta ajettujen kilometrien funktiona.

h
euroina

x
kilometreinä

Hinta = Lähtömaksu + Kilometrit · Kilometritaksa

h $5,9$ x $1,1$

$$h = 5,9 + x \cdot 1,1$$

$$h = 1,1x + 5,9$$

$$h(x) = 1,1x + 5,9$$

"Funktion lauseke"

Tämä merkintä korostaa, että h on x :n funktio
eli h lasketaan x :n avulla.

$$h(x) = 1,1x + 5,9$$

pystyakselille

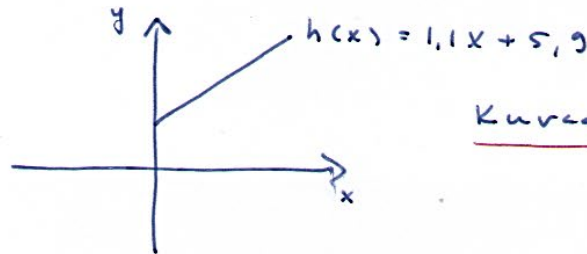
eli tämä on y-koordinaatti!

vaaka-akselille eli se on vaakakoordinaatti.

eli "muuttaja"

x-koordinaatin toinen nimi on siis "muuttaja".

Riippuvuuden kuvaaja koordinaatistossa:

Kuvaaja + Geogebra!

Kaikki mahdolliset x-koordinaatit muodostavat "määrittelyjoukon" M_f

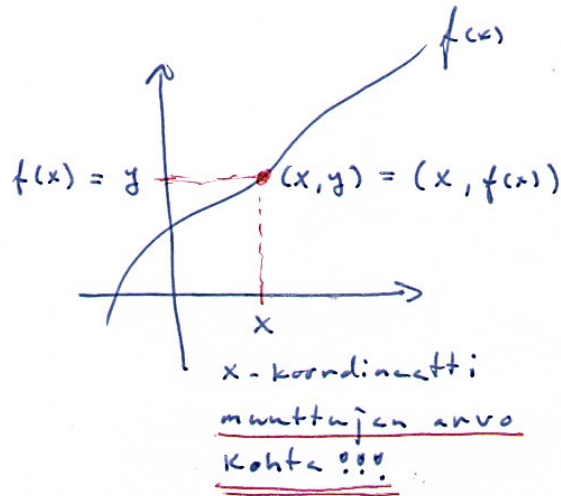
$$h(x) = 1,1x + 5,9, \quad \underline{x \geq 0}$$

Määrittelyjoukko funktion lausekkeen perään pilkulla erotettuna.

Kaikki vastauksena "saatavat" y-koordinaatit muodostavat "arvojoukon" A_f .

Tärkeät nimitykset

y-koordinaatti:
Funktion arvo
Arvo !!!

Ⓔ Funktion f kuvaaja kulkee pisteen $(2, 5)$ kautta.
Tämä voidaan ilmaista myös näin:

1)

$$f(2) = 5$$

2)

Kohdassa 2 funktio saa arvon 5.

3)

Arvo 5 saadaan muuttujan arvolla 2.

Funktion arvo kohdassa

⑤ Funktio $f(x) = 2x + 3$,

Funktion arvo kohdassa 5?

$$f(\underline{5}) = 2 \cdot \underline{5} + 3 = 13$$

x:n arvo sulun sisälle ja lausekkeeseen x:n paikalle.

⑤ Funktio $g(x) = -0,5x^2$.

Funktion arvo kohdassa 4?

$$g(4) = -0,5 \cdot 4^2 = -8$$

⑤ Funktio $h(x) = -3x + 4$.

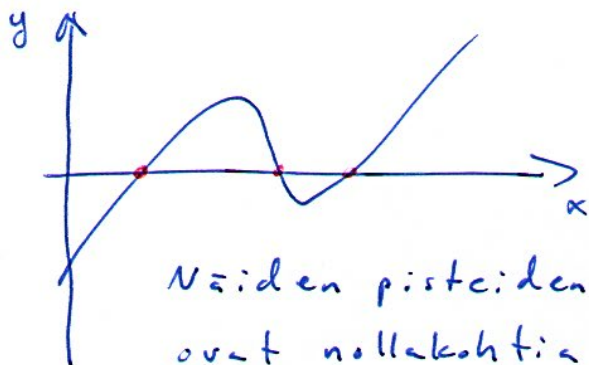
Funktion arvo kohdassa -2?

Negatiiviset arvot sulun sisään!

$$h(-2) = -3(-2) + 4 = 10$$

Funktion nollakohdat s.102

x - koordinaattija !!!

Näiden pisteiden x-koordinaatit ovat nollakohtia.

Nollakohtien y-koordinaatti on nolla!

Siksi nollakohdat saadaan selville niin:

⑤ Funktion $f(x) = 4x + 10$ nollakohdat?
s.103

y-koor-
dinaatti!

Tämäkin on
y-koordinaatti!

Koska y-koordinaatti on nolla, niin

$$4x + 10 = 0$$

Funktion lauseke on nolla!

$$4x = -10 \quad || :4$$

$$x = \frac{-10}{4} = -\frac{5}{2} = -2\frac{1}{2}$$

Vast: Nollakohta on $x = -2\frac{1}{2}$.

Määrittelyehdot s. 105

$$\text{Nimittäjä} \neq 0$$

Alakanta ei saa olla nolla.

$$\text{Juonnettava} \geq 0$$

Parillisilla juurilla.

⑤ $f(x) = \frac{8}{x-3}$

Määrittelyehto:

$$x-3 \neq 0$$

$$x \neq 3$$

Määrittelyalue

Tarkoitetaan:

x saa olla mitä tahansa, kunhan se ei ole 3.

⑤ $f(x) = \sqrt{x-2}$
juonnettava

Määrittelyehto:

$$x-2 \geq 0$$

$$x \geq 2$$

Määrittelyalue.

Neliöjuuren "indeksi" on 2, joka on parillinen:

$$\sqrt{x-2} = \sqrt[2]{x-2}$$